

ČESKOSLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ
REPUBLIKA
(19)

FEDERÁLNÍ ÚŘAD
PRO VYNÁLEZY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

254 617

(11)

(13) B1

(51) Int. Cl.⁴
C 09 B 45/26

(21) PV 3778-86.E

(22) Přihlášeno 23 05 86

(40) Zveřejněno 14 05 87

(45) Vydáno 15 09 88

(75)

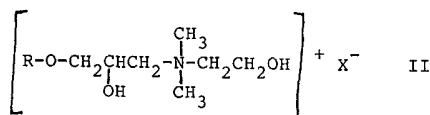
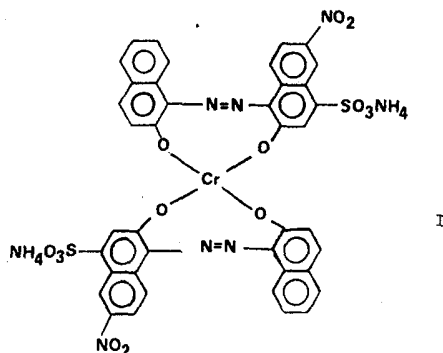
Autor vynálezu

RŮŽIČKA KAREL ing., PARDUBICE, MAXA MILAN ing., PRAHA,
SUK JIŘÍ, ÚSTÍ nad Labem

(54)

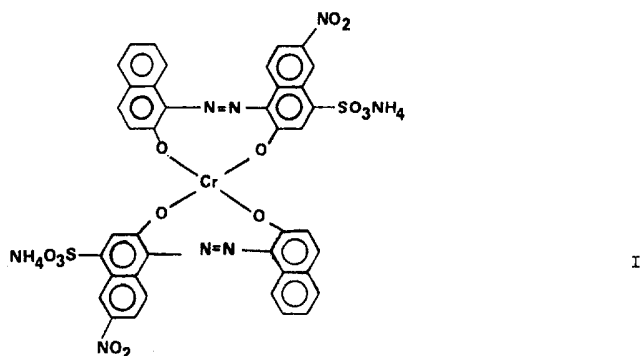
Barvivový přípravek

(57) Barvivový přípravek pro barvení vlněných, hedvábných a polyamidových textilních materiálů, obsahující synergickou směs symetrického 2:1 kovokomplexního barviva na bázi chromitého komplexu konstituce I, kationaktivní povrchově aktivní látku na bázi kvarterních solí konstituce II kde R je C₁₀-18 alkyl a X⁻ halogenanion a plnidel ze souboru zahrnujícího jednoduché anorganické elektrolyty, cukry, močovinu a olejovité, ve vodě nerozpustné látky, snižující prášivost.

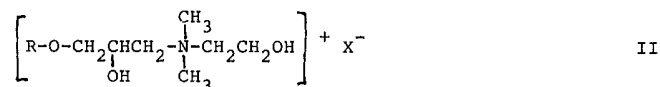

CS 254 617 B1

Předmětem vynálezu je barvivový přípravek pro barvení vlněných, hedvábných a polyamido-
vých textilních materiálů, obsahující synergickou směs symetrického 2:1 kovokomplexního
barviva na bázi chromitého komplexu konstituce I

s kationaktivními povrchově aktivními látkami na bázi kvarterních solí konstituce II

kde R je alkylový zbytek s délkou uhlíkového řetězce C_{10} až C_{18} a X^- je halogenanion a
plnidel, jakými jsou jednoduché anorganické elektrolyty, sacharoza, dextroza, močovina
a kapalné ve vodě nerozpustné látky snižující prášivost finálního barvivového přípravku.

Barvivový přípravek podle vynálezu je nový a umožňuje racionální využití barviv a
barvicích aparátů, podstatné zvýšení stupně využití barvicí lázně za současného snížení
množství ekologii zhoršujících barevných organických odpadů.

Barvivový přípravek podle vynálezu lze s výhodou připravit mísením uvedených komponent
I a II v kapalném stavu před sušením na rozprašovacích nebo fluidních sušárnách, přičemž
optimální obsah komponenty I ve finálním barvivovém přípravku se pohybuje v rozmezí 65 až
75 % hmotnostních, komponenty II 1 až 3 % hmotnostní a plnidel 22 až 34 % hmotnostních.

Kationaktivních povrchově aktivních látek konstituce II může být s výhodou použito
pro emulgaci olejovitých látek snižujících prášivost finálního výrobku, kterými mohou být
minerální a syntetické oleje, silikonové oleje nebo dodecylbenzen.

Výhodou barvivového přípravku podle vynálezu je možnost jeho aplikace jak v tisku
tak ve vytahovacích barvicích postupech na všech typech barvicích aparátů, kde vedle zkrá-
cení doby barvení lze dosáhnout vysoce stálého vybarvení substrátu bez nutnosti aplikace
dalších textilních pomocných prostředků, dále snížení spotřeby energií za současného zvýšení
produktivního využití barvicí lázně.

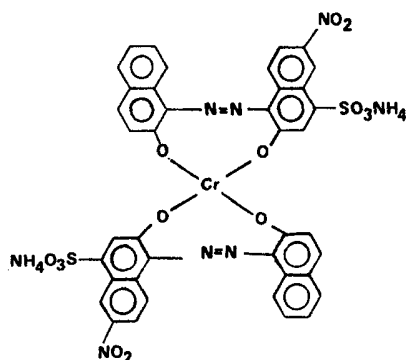
Předmět vynálezu je dále ilustrován následujícím příkladem, který však není jeho
omezením.

P ř í k l a d

Do reakční směsi obsahující 70 dílů hmotnostních 2:1 kovokomplexního barviva konstituce
I se při teplotě cca 60 °C přidá 10 dílů hm 30% vodného roztoku povrchově aktivní látky
konstituce II a 27 dílů hm síranu sodného nebo amonného. Směs se suší na rozprašovací sušár-
ně při poměru vstupní a výstupní teploty 190/90 °C. Produktem je finální barvivo přímo
použitelné pro barvení výše uvedených textilních materiálů na černé odstíny z neutrálních
barvicích lázní obsahujících síran amonný.

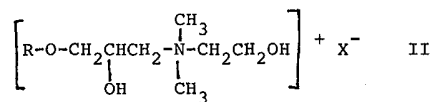
PŘEDMĚT VYNÁLEZU

Barvivový přípravek pro barvení vlněných, hedvábných a polyamidových textilních materiálů vyznačující se tím, že obsahuje synergickou směs symetrického 2:1 kovokomplexního barviva na bázi chromitého komplexu konstituce I

I

s kationaktivní povrchově aktivní látkou na bázi kvarterních solí konstituce II

kde R je alkylový zbytek s délkou uhlíkového řetězce C_{10} až C_{18} a X^- je halogenanion a plnidel, jakými jsou jednoduché anorganické elektrolyty, cukry, močovina a olejovité, ve vodě nerozpustné látky snižující prášivost finálního barvivového přípravku, kdy obsah barevné komponenty I je hmotnostně 65 až 75 %, komponenty II 1 až 3 % a plnidel 22 až 34 %.